

ODMH

Omgevingsdienst Midden-Holland

Programmabegroting 2020 - 2023

Versienummer: 1.0
Datum: 14 maart 2019

 Omgevingsdienst Midden-Holland	
Productnummer	
Omschrijving	Programmabegroting 2020 - 2023
Status	Versie 1.0
Datum	14 maart 2019
Opdrachtgever	Aangesloten gemeenten Midden-Holland en provincie Zuid-Holland
Opgesteld door	Omgevingsdienst Midden-Holland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Leeswijzer.....	6
2	Begroting in één oogopslag.....	7
2.1	Uitgangspunten	7
2.2	Staat van baten en lasten 2018 - 2023	10
2.3	Structurele mutaties in de reserves.....	10
2.4	Programmabegroting 2020.....	11
2.5	Toelichting kosten- en opbrengstsoorten	12
2.6	Incidentele baten en lasten	12
2.7	Financiële positie ODMH.....	13
2.7.1	Inleiding	13
2.7.2	Vermogensontwikkeling 2018 - 2023	13
2.7.3	Geprognosticeerde balans	13
2.7.4	EMU-saldo	14
2.7.5	Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	15
2.7.6	Financiering	15
2.7.7	Begrotingsgrondslagen.....	16
2.7.8	Reserves en voorzieningen	16
2.7.9	Investerings 2020 – 2023.....	17
3	Programma milieu	18
3.1	Wat willen we bereiken?.....	18
3.2	Wat gaan we daar voor doen?	18
3.3	Wat gaat het kosten?	21
4	Programma bouw- en woningtoezicht.....	22
4.1	Wat willen we bereiken?.....	22
4.2	Wat gaan we daar voor doen?	22
4.3	Wat mag het kosten?.....	25
5	Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	26
5.1	Overhead	26
5.2	Vennootschapsbelasting	27
5.3	Onvoorzien	27
5.4	Wat mag het kosten?.....	27

6	Paragrafen	29
6.1	Lokale heffingen	29
6.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	29
6.3	Onderhoud kapitaalgoederen	31
6.4	Financiering	32
6.5	Bedrijfsvoering	34
6.6	Verbonden partijen	34
6.7	Grondbeleid	34
7	Vaststelling begroting van baten en lasten 2020 - 2023	35
	Bijlagen	36
	Bijlage 1: Bijdragen 2020	37
	Bijlage 2: Provinciale bijdragen 2017 - 2020	39
	Bijlage 3: Begroting op taakvelden	40

1 Inleiding

Het begrotingsjaar 2020 zal voor een groot deel in het teken staan van veranderende wetgeving. In verband met de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2021, althans, dat is op dit moment de planning, zal 2020 in het teken staan van deze aardverschuiving in omgevingsland. De invoering van de Omgevingswet zal één en ander betekenen voor de organisatiestructuur, voor de werkprocessen, maar ook voor de rol die de Omgevingsdienst Midden Holland speelt in het stelsel. Van de ODMH (en de andere omgevingsdiensten) zullen andere dingen gevraagd worden. Om tijdig geprepareerd te zijn hiervoor is de ODMH nu reeds een aantal jaren voorbereidingen aan het treffen. Hoewel nog niet alle gevolgen van de op handen zijnde wetswijziging bekend zijn, mag verwacht worden dat de ODMH er straks klaar voor is. Bovenal is het van belang dat het vergunningenlandschap voor de inwoners straks overzichtelijker zal zijn.

Een andere wetswijziging betreft de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra). De Wnra beoogt de positie van ambtenaren te stroomlijnen ten opzichte van werknemers in het bedrijfsleven. Gelet op de titel van de wet ('normalisering'), mag worden verondersteld dat hiermee een afwijkende situatie wordt hersteld. De Wnra is vooral een naar binnen gerichte wet, waarmee bedoeld wordt dat de inwoners niets zullen merken van deze stelselwijziging. Eén en ander laat onverlet dat de ODMH, net als alle andere ambtelijke organisaties, veel werk zal moeten verzetten om de Wnra goed in te voeren.

Een onmiskenbare ontwikkeling in 2020 betreft de verandering van de arbeidsmarkt. Lang was de mobiliteit op die markt beperkt en nam de gemiddelde leeftijd van organisaties ieder jaar met (bijna) een jaar toe. Ten gevolge van de economische opleving, maar ook vanwege demografische ontwikkelingen, is de arbeidsmarkt inmiddels flink op stoom gekomen. Want niet alleen is de crisis van enkele jaren geleden bezworen, nog meer laat zich de pensionering van een half miljoen babyboomers zich voelen. De gevolgen hiervan zijn voor de ODMH voelbaar. Enerzijds is het moeilijker om vacatures in te vullen in een aantal belangrijke disciplines, anderzijds stijgen de tarieven op de inhuurmarkt. Dit vraagt niet alleen creativiteit van de ODMH, bovenal vertalen deze ontwikkelingen zich ook financieel. De kosten stijgen, bij (vrijwel) gelijkblijvende opbrengsten. Hiermee is ook de grootste uitdaging voor de begroting 2020 genoemd. De mobiliteit op de arbeidsmarkt heeft overigens ook vele positieve gevolgen. Veel jonge instromers krijgen nu de kans om zich te bewijzen in organisaties als de ODMH, waarmee ze voor een positieve vitalisering zorgen. De nieuwe jonge medewerkers nemen niet alleen actuele kennis en kunde mee, maar leren de gevestigde orde ook nieuwe manieren van samenwerken en stellen kritische vragen over dingen die al lang niet meer ter discussie staan. En dat is goed!

In het begrotingsjaar 2020 zijn de milieu- en de BWT activiteiten van de ODMH –net als in 2019- gecompartmenteerd. Dat betekent dat beide activiteiten separaat worden begroot en dat in de jaarrekening beide segmenten ook apart worden afgerekend. Eén en ander betekent dat het weerstandsvermogen ook gesplitst is en dat voor zowel BWT als milieu een aparte risicoanalyse wordt opgesteld. Mocht het begrotingsjaar 2020 met een positief saldo worden afgesloten, dan geschiedt de restitutie van dit saldo aan de deelnemers ook langs de lijn van beide compartimenten (milieu/BWT).

De Programmabegroting 2020 is sluitend. In bijlage 1 zijn per deelnemer de geprognosticeerde bijdragen aangegeven.

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de Programmabegroting 2020 - 2023 van de ODMH op hoofdlijnen beschreven. Allereerst worden de gehanteerde uitgangpunten omschreven, daarnaast bevat dit hoofdstuk een resultaat- en vermogensbeschouwing. Hoofdstuk 3 bevat het programma milieu en hoofdstuk 4 het programma bouw- en woningtoezicht. Hoofdstuk 5 bevat de informatie over met name de overhead van de ODMH.

In hoofdstuk 6 volgen alle verplichte paragrafen. Omdat de ODMH een gemeenschappelijke regeling is, zijn niet alle gemeentelijke paragrafen van toepassing. Daar waar dat aan de orde is, is dat in de paragraaf vermeld.

De vaststelling van deze programmabegroting is opgenomen in hoofdstuk 7. De programmabegroting eindigt met een drietal bijlagen, waarin de bijdragen van de deelnemers weergegeven worden en de meerjarenbegroting op taakvelden.

2 Begroting in één oogopslag

2.1 Uitgangspunten

De cijfers uit de meerjarenprogrammabegroting 2020 – 2023 vloeien voort uit de uitgangspuntennotitie 2020, de programmabegroting 2019 en de jaarrekening 2018. Voorts zijn de productieafspraken 2020 - indien en voor zover bekend - meegenomen in de prognoses. In het vervolg van dit hoofdstuk worden de belangrijkste uitgangspunten van deze begroting uiteengezet.

Handhaving milieu

Onze visie ten aanzien van de milieuhandhaving gaat uit van het huidige adequaat niveau. Hierbij wordt gewerkt met een risicogestuurd toezicht, waarbij de bezoekfrequentie toeneemt, naarmate de milieucategorie van een bedrijf zwaarder is.

Tevens wordt een bonus/malus regeling toegepast. Bedrijven die bewezen hebben op een goede wijze aan de milieunormen te voldoen, worden minder vaak door de ODMH bezocht, in tegenstelling tot de bedrijven die zich hier niet aan houden.

De volumes die samenhangen met deze handhavingsstrategie kunnen door middel van deze programmabegroting worden gefinancierd.

Vergunningverlening

De vergunningen die door de afdeling BWT voor de gemeenten Bodegraven Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas worden afgegeven, dienen adequaat te zijn. Ze worden snel, minimaal binnen de geldende termijnen, afgegeven. Hierbij worden de burgers en bedrijven vanuit een klantgerichte houding goed bediend. Dit geldt natuurlijk ook voor de milieuvergunningen die door de ODMH worden verstrekt.

Het aantal toezichthouders en vergunningverleners binnen de dienst is mede gebaseerd op bovenstaande uitgangspunten.

Duurzaamheid

Het onderwerp duurzaamheid is de laatste jaren hoog op de politieke agenda gekomen. Onderwerpen als energietransitie, klimaatadaptatie, duurzame mobiliteit en circulaire economie krijgen meer aandacht. Gemeenten krijgen daarmee ook meer (wettelijke) verantwoordelijkheden.

De Bestuurlijke Tafel Duurzaamheid Midden-Holland adviseert het bestuur van de ODMH in haar eigenaarsrol structureel te investeren in de ODMH als kennisinstituut en uitvoeringsorganisatie op het gebied van duurzaamheid. De ODMH wordt ingezet op inhoudelijke thema's energietransitie, klimaatadaptatie, wettelijke taken energiebesparing bij bedrijven, circulaire economie, duurzame mobiliteit en verduurzaming van de gebouwde omgeving.

Intensivering duurzaamheid wordt op bestuurlijk verzoek per 2020 structureel in de begroting opgenomen. De omvang is gesteld op het niveau Intensivering Duurzaamheid 2019.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Op 17 januari 2019 is er een Bestuursakkoord ondertekend door het Ministerie van BZK en de VNG. Het akkoord gaat uit van invoering van de wet per 2021, tegelijk met de Omgevingswet. Afgesproken is dat de gemeente, naast de handhavingsbevoegdheid, ook de bevoegdheid tot het uitvoeren van toezicht houdt. Dit omdat de handhavende taak alleen uitvoerbaar is als ook kan worden waargenomen en beoordeeld of tot interveniëren moet worden overgegaan. De kwaliteitsborger zal worden ingeschakeld om de aannemer te ondersteunen. Verder is afgesproken dat de wet alleen in

werking zal treden als er voldoende waarborgen zijn dat bouwprojecten onder het nieuwe stelsel doorgang kunnen vinden.

Met deze belangrijke stap is één de bezwaren van de Eerste Kamer uit de weg. Het tweede bezwaar – de verruiming van de aansprakelijkheid voor de aannemer – is blijkbaar nog niet geheel weggenomen. Daarom heeft de Commissie BIZA van de Eerste Kamer op 29 januari 2019 besloten om nog een schriftelijke ronde te houden. Inbreng voor het schriftelijk overleg dient uiterlijk op 19 februari 2019 geleverd te zijn.

De inwerkingtreding van de wet is inmiddels gekoppeld aan dat van de Omgevingswet. Dat betekent dat de inwerkingtreding (van de eerste fase) voorzien is in 2021. De ODMH zal in 2020 de benodigde voorbereidingen treffen in het kader van deze wet.

Omgevingswet

De komst van de Omgevingswet betekent dat er veel verandert. De wet bundelt 26 bestaande wetten voor onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. Bij het opstellen van Omgevingsvisies, gemeentelijke Omgevingsplannen en de provinciale Omgevingsverordening is de bij de ODMH aanwezige expertise en informatie over de fysieke leefomgeving benodigd. Wij gaan er als dienst dan ook van uit, dat we als één van de logische partners participeren in deze trajecten. De wet treedt naar verwachting op 1 januari 2021 in werking. De ODMH bereidt zich, gezamenlijk met de opdrachtgevers en ketenpartners, voor op de toekomstige ontwikkelingen rondom de Omgevingswet. Onderzocht wordt ook welke ICT-investeringen noodzakelijk zijn voor de implementatie van de wet.

“Warme” overdracht bodemtaken

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2021 vindt er een aantal veranderingen plaats in de verantwoordelijkheden en bevoegdheden die gemeenten op het beleidsterrein bodem en ondergrond hebben. Thans zijn alleen de provincies en een aantal grote gemeenten bevoegd gezag bodem.

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden alle gemeenten bevoegd gezag over de bodem. Verschillende provinciale bodemtaken worden overgedragen aan de gemeenten. Dit heeft financiële en juridische gevolgen. Gemeenten krijgen in de Omgevingswet ook meer ruimte om eigen keuzes te maken. In 2020 zal invulling gegeven worden aan de overdracht van bodemtaken.

Financiële en personele gevolgen nieuwe wetgeving

De invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen zal zowel financiële als personele gevolgen hebben. Verwacht wordt dat de omvang van met name de bodemtaken fors afneemt en dat de bouw- en woningtoezichttaken beperkt af zullen nemen met ingang van 2021. De exacte teruggang moet in de komende periode bepaald worden. In de meerjarenbegroting is vooralsnog een aanname gedaan. Bij het opstellen van de programmabegroting 2021 zal duidelijk worden, welke gevolgen de nieuwe wetgeving werkelijk heeft.

Dienstverlening

De maatschappij en de wetgeving veranderen. Dit betekent dat ambtenaren ook op een andere manier hun werk uitvoeren en op een nieuwe wijze met hun klanten om zullen moeten gaan. De ODMH zal dan ook investeren om de medewerkers om te vormen tot moderne ambtenaren.

Externe Veiligheid

Het programma Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) liep tot en met 2018, maar is verlengd t/m 2020 in een afgeslankte vorm. Over de invulling in 2020 is nog niet definitief besloten (stand maart 2019). De verwachting is dat het 50% zal zijn van het 2019-bedrag, dit is 50% van € 85.000,. Zeker is dat dit in het gemeentefonds wordt gestort. Dit is een wijziging: tot en met 2019 werden de gelden direct aan omgevingsdiensten en veiligheidsregio's uitgekeerd. Wij stellen voor om de gemeentelijke jaarprogramma's met dit bedrag te verhogen. De overige 50% kan ODMH in 2020 opvangen met een eerder gevormde bestemmingreserve externe veiligheid.

In de bijlage met de jaarprogramma's is nog geen rekening gehouden met een eventuele uitbreiding van uren voor externe veiligheid.

Rijke GroenBlauwe Leefomgeving:

Op 22 mei 2018 heeft de provincie de visie Rijke Groenblauwe Leefomgeving vastgesteld, met bijbehorende uitvoeringsagenda. In deze visie staat hoe de provincie haar 'groene' taken uit wil voeren. De provincie heeft in haar startbrief 2019 de omgevingsdiensten uitgenodigd om mee te denken hoe onze provincie de rijkste groenblauwe leefomgeving van Europa kan worden. De omgevingsdienst Midden-Holland heeft concrete ideeën. Een eerste aanzet staat in het Jaarprogramma 2019 van provincie Zuid-Holland en ODMH. De ideeën zijn gepresenteerd tijdens de sessie 'RGL en omgevingsdiensten' van 26 februari 2019 op het provinciehuis. De huidige stand van zaken is dat gesprekken volgen over de invulling. Er zijn op dit moment nog geen (financiële) afspraken gemaakt.

Indexering 2020

Op 3 december 2018 is aan de dagelijks besturen van de gemeenschappelijke regelingen in de regio Hollands-Midden een brief gestuurd door het bestuurlijk overleg financiële kaderstelling. In deze brief is voorgesteld de uniforme systematiek voor het bepalen van de jaarlijkse indexering van lonen en prijzen licht gewijzigd voort te zetten. De voorgestelde prijsindexatie voor het jaar 2020 is opgeknipt in een index voor de beloning van werknemers en in een index voor materieel. Respectievelijk bedragen deze 3,2% en 1,5%. Voor de indexering van het uurtarief in 2020 is een gewogen indexcijfer bepaald aan de hand van werkelijke uitgaven gedurende de afgelopen jaren. Dit gewogen indexcijfer bedraagt 2,8%. Het uurtarief van de ODMH stijgt in 2020 van € 88,43 naar € 90,91.

Ten aanzien van de regionaal toegepaste indexeringssystematiek, vraagt het dagelijks bestuur van de ODMH uw aandacht voor het volgende. In de systematiek die vanaf 2020 geldt in regionaal verband, zal op de begroting een vooraf bepaald 'vast' indexpercentage worden toegepast. Dit 'vaste' percentage zal later niet meer worden gecorrigeerd op basis van de feitelijke geldontwaarding in het uitvoeringsjaar. Tot en met 2019 is deze 'voortschrijdende correctie' nog wel van toepassing. Door het vanaf 2020 hanteren van een vooraf bepaald vast indexpercentage zonder correctie achteraf, zal in de loop van het begrotingsjaar mogelijk een niet wenselijk (positief of negatief) 'indexresultaat' ontstaan, waarmee de fundamentele relatie tussen werk en geld onder druk komt te staan. Met (o.a.) een aanpassing van de CAO nog in het verschiet, hecht het dagelijks bestuur er aan te onderstrepen dat het de regionale index weliswaar heeft toegepast in de onderhavige Programmabegroting 2020, maar dat het de ontwikkeling van het feitelijke kostenniveau in het begrotingsjaar nauwgezet zal volgen. Indien en voor zover in 2020 een 'indexresultaat' zal ontstaan, geldt ten aanzien van de toe te passen index in het begrotingsjaar een voorbehoud.

Bezuinigingstaakstelling 2020

In de hierboven genoemde brief is voor alle regelingen ook een uniforme taakstelling voorgesteld als aandeel in de ontwikkeling van het Gemeentefonds. Voor het jaar 2020 is deze taakstelling nihil.

2.2 Staat van baten en lasten 2018 - 2023

De prognose met betrekking tot de resultaten over de jaren 2018 tot en met 2023 luidt als volgt:

Overzicht van baten en lasten <i>bedragen x € 1.000</i>	Jaarrekening 2018			Begroting 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<u>Baten en lasten</u>									
Programma Milieu	9.252	-13.031	-3.779	9.448	-13.291	-3.843	9.602	-13.476	-3.874
Programma Bouw- en woningtoezicht	4.278	-6.278	-2.001	3.642	-5.703	-2.061	3.685	-5.416	-1.730
Overhead	5.930	-429	5.501	6.484	-440	6.044	6.077	-448	5.629
Treasury	131	-	131	-	-	-	118	-	118
Totaal baten en lasten	19.590	-19.738	-147	19.574	-19.434	140	19.482	-19.339	143
<u>Mutaties reserves</u>									
Programma Milieu	9	-	9	9	-36	-27	9	-44	-35
Programma Bouw- en woningtoezicht	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhead	-	-153	-153	-	-113	-113	-	-108	-108
Treasury	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	9	-153	-145	9	-149	-140	9	-152	-143
Resultaat	19.599	-19.891	-292	19.583	-19.583	0	19.491	-19.491	0

Overzicht van baten en lasten <i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<u>Baten en lasten</u>									
Programma Milieu	9.169	-12.968	-3.799	9.126	-12.968	-3.842	9.126	-12.968	-3.842
Programma Bouw- en woningtoezicht	3.477	-5.170	-1.693	3.477	-5.170	-1.693	3.477	-5.170	-1.693
Overhead	5.909	-448	5.462	5.917	-448	5.469	5.924	-448	5.477
Treasury	111	-	111	104	-	104	96	-	96
Totaal baten en lasten	18.667	-18.586	81	18.624	-18.586	37	18.624	-18.586	37
<u>Mutaties reserves</u>									
Programma Milieu	9	-43	-34	9	-	9	9	-	9
Programma Bouw- en woningtoezicht	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhead	-	-47	-47	-	-47	-47	-	-47	-47
Treasury	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties reserves	9	-90	-81	9	-47	-37	9	-47	-37
Resultaat	18.676	-18.676	0	18.633	-18.633	0	18.633	-18.633	0

In alle overzichten zijn opbrengsten met een minteken weergegeven.

De meerjarenbegroting toont een meerjarenbeeld dat financieel in evenwicht is. Voor het jaar 2021 wordt een daling in de opbrengsten verwacht. Dit is de voorlopige verwachting van de gevolgen die de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging met zich meebrengt. De werkelijke gevolgen zullen in de komende perioden verkend worden en zullen in de programmabegroting 2021 verwerkt worden.

2.3 Structurele mutaties in de reserves

De structurele mutaties in de reserves voor de jaren 2020 – 2023 zien er als volgt uit:

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	2020	2021	2022	2023
Structurele stortingen				
Reserve Bodemkwaliteitskaarten	9.091	9.091	9.091	9.091
Totaal structurele stortingen	9.091	9.091	9.091	9.091
Structurele onttrekkingen				
Reserve Informatisering/Automatisering	6.075	6.075	6.075	6.075
Reserve Bodemkwaliteitskaarten	1.200			
Reserve Verbouwing	32.968	32.968	32.968	32.968
Reserve Digitalisering	7.500	7.500	7.500	7.500
Totaal structurele onttrekkingen	47.743	46.543	46.543	46.543
Totaal structurele reservemutaties	38.652	37.452	37.452	37.452

De structurele storting betreft de jaarlijkse dotatie aan de bestemmingsreserve bodemkwaliteitskaarten ter grootte van 100 uur. Door deze structurele toevoeging blijft de bestemmingsreserve op niveau en wordt gespaard voor actualisaties van de kaarten.

De structurele onttrekkingen zijn ter dekking van de eveneens structurele afschrijvingslasten op de investeringen.

2.4 Programmabegroting 2020

Naast de organisatiebrede begroting is voor het jaar 2020 ook een begroting opgesteld, waarin de programma's milieu en bouw- en woningtoezicht apart gepresenteerd worden. Conform de voorschriften in het vernieuwde BBV wordt ook de overhead apart weergegeven.

Programmabegroting 2020	Milieu	Bouw- en Woningtoezicht	Overhead	Totaal
Baten				
Contractuele bijdragen	-12.089.639	-5.209.052	0	-17.298.691
Overige bijdragen	-6.500	-40.000	-447.566	-494.066
Projectbaten	-1.380.074	-166.659	0	-1.546.733
Onttrekking reserves	-44.215	0	-107.743	-151.958
Totaal Baten	-13.520.428	-5.415.711	-555.309	-19.491.449
Lasten				
Personeelskosten	7.834.204	3.366.666	3.771.061	14.971.931
Apparaatskosten	263.243	121.370	2.305.834	2.690.447
Directe productkosten	80.332	30.763	0	111.095
Projectlasten	1.424.289	166.659	0	1.590.948
Financieringslasten	0	0	117.937	117.937
Dotatie reserves	9.091	0	0	9.091
Totaal lasten	9.611.159	3.685.458	6.194.831	19.491.449
Saldo baten en lasten	-3.909.269	-1.730.253	5.639.522	0

Doordat de overhead uit de programma's gehaald is, toont het voorgaande overzicht geen zuivere resultaten voor de programma's milieu en BWT. Het extracomptabel verdelen van de overheadlasten

toont een meerjarenbegroting die zowel voor milieu als BWT budgetneutraal is. Het verdelen van de overheadlasten gebeurt op basis van de bijdragen.

2.5 Toelichting kosten- en opbrengstensoorten

In de tabellen van de volgende paragrafen en hoofdstukken worden de baten en lasten weergegeven in diverse kosten- en opbrengstensoorten. Hierna volgt per soort een korte uiteenzetting van de kosten en opbrengsten, die onder deze posten verantwoord worden.

Baten:

- Contractuele bijdragen: Bijdragen conform de jaarprogramma's voor zowel milieu als BWT;
- Overige bijdragen: Overige inkomsten en bijdragen;
- Projectbaten: Projectopbrengsten, deze maken in het algemeen geen onderdeel uit van het exploitatieresultaat;
- Onttrekking reserves: Bijdragen in de exploitatie vanuit de reserves.

Lasten:

- Personeelskosten: Salarislasten van personeel van de ODMH, inclusief ingehuurd personeel;
- Apparaatskosten: Diverse kosten, zoals leaseauto's, automatiseringskosten, huisvestingslasten en afschrijvingslasten;
- Directe productkosten: Algemene, productiegerelateerde, kosten, zoals werkbudgetten;
- Projectlasten: Projectlasten, deze maken in het algemeen geen onderdeel uit van het exploitatieresultaat;
- Dotatie reserves: Bijdragen vanuit de exploitatie aan de reserves.

2.6 Incidentele baten en lasten

Het overzicht van incidentele baten en lasten voor de jaren 2020 tot en met 2023 ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Programmabegroting 2020				Meerjarenbegroting 2021				Meerjarenbegroting 2022				Meerjarenbegroting 2023			
	Milieu	BWT	Over-head	Totaal	Milieu	BWT	Over-head	Totaal	Milieu	BWT	Over-head	Totaal	Milieu	BWT	Over-head	Totaal
Incidentele baten																
Contractuele bijdragen				0				0				0				0
Overige bijdragen				0				0				0				0
Doorberekende Bijdragen				0				0				0				0
Onttrekking reserves	-44		-60	-104	-43			-43				0				0
Totaal incidentele baten	-44	0	-60	-104	-43	0	0	-43	0	0	0	0	0	0	0	0
Incidentele lasten																
(Bijk.) Personeelskosten	44			44	43			43				0				0
Apparaatskosten			60	60				0				0				0
Directe productkosten				0				0				0				0
Financieringslasten				0				0				0				0
Dotatie reserves				0				0				0				0
Totaal incidentele lasten	44	0	60	104	43	0	0	43	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo incidentele baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alle bedragen x € 1.000

De meerjarenbegroting van de ODMH bevat slechts beperkt baten en lasten die een incidenteel karakter hebben. Het begrip incidenteel wordt in de 'Notitie incidentele en structurele baten en lasten'

van de commissie BBV omschreven als baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen, waarbij het van belang is dat het gaat om 'eenmalige zaken'.

De incidentele baten betreffen de onttrekkingen uit de Bestemmingsreserves externe veiligheid en ontwikkelingen. Voor de laatste geldt dat de uitgaven die ten laste van deze bestemmingsreserve gebracht worden ook incidenteel zijn. Dit zijn ontwikkelings- en automatiseringskosten ter voorbereiding op de invoering van onder andere de nieuwe Omgevingswet.

2.7 Financiële positie ODMH

2.7.1 Inleiding

In het kader van de programmabegroting 2015 is een meerjarige financiële analyse uitgevoerd, teneinde een oordeel te kunnen vellen over de ontwikkeling van het eigen vermogen. In deze programmabegroting 2020 - 2023 is deze meerjarige financiële analyse herhaald en geactualiseerd.

2.7.2 Vermogensontwikkeling 2018 - 2023

De financiële ontwikkeling van een organisatie laat zich goed analyseren aan de hand van de ontwikkeling van het eigen vermogen (EV). De ontwikkeling van het eigen vermogen is namelijk de resultante van zowel het reguliere operationele resultaat als van de directe mutaties in de reserves, voorzieningen en andere balansposten. Van 2018 tot en met 2023 kent het eigen vermogen van de ODMH de volgende geprognosticeerde ontwikkeling:

Eigen Vermogen ODMH	2018 *	2019	2020	2021	2022	2023
Stand 1 januari	2.598	2.454	2.310	2.170	2.133	2.095
Mutatie	-144	-143	-141	-37	-37	-37
Stand 31 december	2.454	2.310	2.170	2.133	2.095	2.058
<i>Bedragen x € 1.000,-</i>						

* Onder voorbehoud van goedkeuring van de jaarstukken 2018 door de accountant en het algemeen bestuur.

De daling van het eigen vermogen vanaf 2018 vindt geleidelijk plaats en is het gevolg van het inzetten van de diverse bestemmingsreserves ter dekking van de afschrijvingslasten voor investeringen die in de periode tot en met 2015 plaatsgevonden hebben.

De stand van het eigen vermogen op 31 december 2018 wijkt af van de stand die weergegeven wordt in de geprognosticeerde balans in de hierna volgende paragraaf. In dat overzicht wordt het positieve resultaat (€ 292.070) meegenomen in het eigen vermogen. Omdat bij de vaststelling van de jaarrekening voorgesteld wordt dit resultaat te restitueren aan de deelnemers, verdwijnt dit resultaat uit het eigen vermogen van de ODMH.

2.7.3 Geprognosticeerde balans

In de loop van 2016 is het vernieuwde BBV vastgesteld. Rode draad in deze vernieuwing is het streven om het inzicht in de financiële positie en het onderling vergelijk van begrotingen beter mogelijk te maken.

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het nieuwe BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven. Dit betekent dat de werkelijke balans voor het jaar 2018 is opgenomen en geprognosticeerde balansen voor de jaren 2019 tot en met 2023.

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Vaste activa						
Materiële vaste activa	6.979	6.724	6.481	6.249	6.029	5.820
Totaal vaste activa	6.979	6.724	6.481	6.249	6.029	5.820
Viottende activa						
Uitzettingen met en rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.296	3.296	3.296	3.296	3.296	3.296
Liquide middelen	252	252	252	252	252	252
Overlopende activa	982	982	982	982	982	982
Totaal viottende activa	4.530	4.530	4.530	4.530	4.530	4.530
Totaal activa	11.509	11.254	11.011	10.779	10.559	10.350
PASSIVA (bedragen x € 1.000)	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Vaste passiva						
Eigen vermogen	2.746	2.454	2.310	2.170	2.133	2.095
Voorzieningen	817	764	760	726	694	709
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	3.533	3.352	3.164	2.969	2.767	2.558
Totaal vaste passiva	7.096	6.570	6.234	5.865	5.594	5.362
Viottende passiva						
Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	351	351	351	351	351	351
Overlopende passiva	4.062	4.062	4.062	4.062	4.062	4.062
Toe- / afname schuldpositie	0	271	363	501	553	575
Totaal viottende passiva	4.413	4.684	4.776	4.914	4.966	4.988
Totaal passiva	11.509	11.254	11.011	10.779	10.559	10.350

2.7.4 EMU-saldo

Conform de vernieuwing BBV is de ontwikkeling van het EMU-saldo voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar vereist in de meerjarenbegroting.

De begroting van de ODMH is opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de overheidsorganisatie, berekend op transactiebasis en overeenkomstig de voorschriften van het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.

	Omschrijving (bedragen x € 1.000)		Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c) (een nadelig saldo wordt negatief weergegeven)		147	-140	-143	-81	-37	-37
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	602	590	578	567	555	544
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	+	133	96	98	98	98	98
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	234	335	335	335	335	335
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	+	-	-	-	-	-	-
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	+	-	-	-	-	-	-
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-	-	-	-	-	-	-
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	+	-	-	-	-	-	-
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-	110	149	102	132	130	83
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	-	-	-	-	-	-	-
11	Boekwinst bij verkoop effecten		-	-	-	-	-	-
	Berekend EMU-saldo		538	62	96	117	151	187

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. Zoals eerder aangegeven werkt de EMU-systematiek op een andere manier dan het (gemodificeerde) baten- en lastenstelsel dat de gemeentelijke organisaties hanteren. Investerings tellen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de afschrijvingslasten van de investeringen. Investerings in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Het EMU-saldo van de ODMH voor het jaar 2020 komt uit op € 96.000. Het betekent dat in EMU-termen de inkomsten € 96.000 groter zijn dan de uitgaven.

2.7.5 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Op grond van artikel 20 lid 2 moet de programmabegroting de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van gelijke volume weergeven. Als gevolg van de invoering van het individueel keuzebudget (IKB) in 2017 heeft de ODMH dergelijke verplichtingen niet meer.

2.7.6 Financiering

De ODMH heeft een langlopende lening voor het Midden-Hollandhuis. Deze is in 2015 tezamen met het pand in 2015 overgenomen van het ISMH. Omdat de ODMH de jaarprogramma's elk kwartaal vooruit in rekening brengt, is verdere financiering van de exploitatielasten niet noodzakelijk.

2.7.7 Begrotingsgrondslagen

In hoofdstuk 2.1 zijn de uitgangspunten weergegeven, die gehanteerd zijn bij het opstellen van deze begroting. Vaste grondslag voor de begroting is de Nota Planning & Control. In die nota zijn de afspraken benoemd, die de ODMH en haar deelnemers overeengekomen zijn. Voorbeelden daarvan zijn afspraken omtrent indexering, bezuinigingen en de wijze van afrekening. De Nota Planning & Controle wordt in 2019 geactualiseerd. Hiervoor worden de deelnemers uitgebreid geconsulteerd.

2.7.8 Reserves en voorzieningen

Het verloop van de reserves en voorzieningen van de ODMH in de periode 2018 tot en met 2023 ziet er als volgt uit:

Omschrijving	Rekening 2018				(Gewijz.) Begroting 2019		
	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Algemene reserve							
1 Algemene Reserve	1.402.500			1.402.500			1.402.500
Totaal Algemene Reserves	1.402.500	-	-	1.402.500	-	-	1.402.500
Bestemmingsreserves							
2 BR Informatisering/Automatisering	103.271		6.075	97.196		6.075	91.121
3 BR Bodemkwaliteitskaarten	97.057	8.644	6.692	99.009	8.843	1.200	106.652
4 BR Verbouwing	560.484		32.968	527.516		32.968	494.548
5 BR Digitalisering	127.500		7.500	120.000		7.500	112.500
6 BR Externe Veiligheid	87.307			87.307		44.215	43.092
7 BR Friciekosten	100.000		100.000	-			-
8 BR Ontwikkelingen	120.000			120.000		60.000	60.000
Totaal Bestemmingsreserves	1.195.619	8.644	153.235	1.051.028	8.843	151.958	907.913
Voorzieningen							
9 VZ Personeel	29.891	39.126	29.891	39.126		39.126	-
10 VZ Onderhoud Midden-Hollandhuis	727.315	93.485	43.162	777.638	95.635	110.060	763.213
Totaal Voorzieningen	757.206	132.611	73.053	816.764	95.635	149.186	763.213
Totaal Reserves en Voorzieningen	3.355.325	141.255	226.288	3.270.292	104.478	301.144	3.073.626

Omschrijving	Begroting 2020			Begroting 2021		
	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Algemene reserve						
1 Algemene Reserve			1.402.500			1.402.500
Totaal Algemene Reserves	-	-	1.402.500	-	-	1.402.500
Bestemmingsreserves						
2 BR Informatisering/Automatisering		6.075	85.046		6.075	78.971
3 BR Bodemkwaliteitskaarten	9.091		115.743	9.091		124.834
4 BR Verbouwing		32.968	461.580		32.968	428.612
5 BR Digitalisering		7.500	105.000		7.500	97.500
6 BR Externe Veiligheid		43.092	-			-
7 BR Friciekosten			-			-
8 BR Ontwikkelingen		60.000	-			-
Totaal Bestemmingsreserves	9.091	149.635	767.369	9.091	46.543	729.917
Voorzieningen						
9 VZ Personeel			-			-
10 VZ Onderhoud Midden-Hollandhuis	98.313	102.003	759.523	98.313	131.998	725.838
Totaal Voorzieningen	98.313	102.003	759.523	98.313	131.998	725.838
Totaal Reserves en Voorzieningen	107.404	251.638	2.929.392	107.404	178.541	2.858.255

Omschrijving	Begroting 2022			Begroting 2023		
	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo aan het einde van het dienstjaar
Algemene reserve						
1 Algemene Reserve			1.402.500			1.402.500
Totaal Algemene Reserves	-	-	1.402.500	-	-	1.402.500
Bestemmingsreserves						
2 BR Informatisering/Automatisering		6.075	72.896		6.075	66.821
3 BR Bodemkwaliteitskaarten	9.091		133.925	9.091		143.016
4 BR Verbouwing		32.968	395.644		32.968	362.676
5 BR Digitalisering		7.500	90.000		7.500	82.500
6 BR Externe Veiligheid			-			-
7 BR Friciekosten			-			-
8 BR Ontwikkelingen			-			-
Totaal Bestemmingsreserves	9.091	46.543	692.465	9.091	46.543	655.013
Voorzieningen						
9 VZ Personeel			-			-
10 VZ Onderhoud Midden-Hollandhuis	98.313	130.465	693.686	98.313	82.654	709.345
Totaal Voorzieningen	98.313	130.465	693.686	98.313	82.654	709.345
Totaal Reserves en Voorzieningen	107.404	177.008	2.788.651	107.404	129.197	2.766.858

2.7.9 Investerings 2020 – 2023

Voor de jaren 2020 tot en met 2023 zijn investeringen geraamd op het gebied van automatisering, apparatuur en meubilair. Deze betreffen vervangingsinvesteringen.

Investerings	2020	2021	2022	2023
Automatisering	250.000	250.000	250.000	250.000
Apparatuur milieu	50.000	50.000	50.000	50.000
Meubilair	35.000	35.000	35.000	35.000
Totaal	335.000	335.000	335.000	335.000

3 Programma milieu

3.1 Wat willen we bereiken?

De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving. Dit doen we door milieutaken in de hele regio en bouw- en woningtoezichttaken in een deel ervan uit te voeren in opdracht van de aangesloten gemeenten en de provincie Zuid-Holland. De taken van de ODMH omvatten vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuregels, bouw- en woningtoezicht en advisering, ontwikkeling en uitvoering van duurzaamheidsbeleid. De ODMH adviseert gemeenten ook over milieuaspecten bij ruimtelijke plannen.

Daarnaast voert de omgevingsdienst taken uit ten aanzien van bodem, externe veiligheid, geluid- en luchtkwaliteit, archeologie, ecologie en milieueducatie. De dienst houdt ook toezicht op de kwaliteit en veiligheid van officiële zwemwaterlocaties en badinrichtingen voor het gehele grondgebied van de provincie Zuid-Holland. De ODMH streeft daarbij een professionele, betrouwbare en vertrouwde organisatie te zijn.

3.2 Wat gaan we daar voor doen?

De programmabegroting van de omgevingsdienst is gebaseerd op een inschatting van het aantal uur dat geleverd wordt aan de deelnemende gemeenten en de provincie. Deze inschatting is gemaakt door het te verwachten aantal producten per klant (gemeente/provincie) te vermenigvuldigen met het kental. Waar geen kental wordt gehanteerd, zal een inschatting worden gemaakt op urenbasis (maatwerk), de realisatie van het maatwerk wordt tweemaandelijks besproken met onze deelnemende gemeenten. De algemene taken van de omgevingsdienst bestaande uit juridische en beleidsondersteuning, klachtenbehandeling, milieuvluchten, applicatiebeheer van het inrichtingenbestand, de helpdesk, gebiedsgerichte controles en beleidsondersteuning worden gebundeld in een regionaal budget en verdeeld op basis van inwoneraantal.

Bij de bepaling van het te verwachten aantal producten is rekening gehouden met de nieuwe ontwikkelingen in het gehele werkveld van de omgevingsdienst en met de realisatiecijfers van 2019.

Toezicht en handhaving

De omgevingsdienst controleert namens de aangesloten gemeenten en de provincie Zuid-Holland of bedrijven binnen de regio zich houden aan de (milieu-)wet- en regelgeving.

Fysieke controles

De omgevingsdienst controleert namens B&W en GS omgevingsvergunningen en meldingen. Tijdens de fysieke controles houden we toezicht op de impact van de bedrijven op de veiligheid en de milieubelasting. Zo wordt gelet op de aanwezigheid, het gebruik en de emissie van gevaarlijke stoffen en kunnen gevaarlijke en of hinderlijke situaties worden onderkend en zo nodig verkleind. Ook zien we toe op de vereiste voorzieningen waarmee overlast van geur, stof en geluid voor omwonenden wordt voorkomen of beperkt. De ODMH heeft de fysieke controles onderverdeeld in preventieve controles, aspectcontroles en controles naar aanleiding van klachten en meldingen. Hierbij passen wij de volgende risicomethodiek toe. Bedrijven met de grootste impact op de veiligheid of de milieubelasting krijgen de meeste aandacht. Het inplannen van de bedrijfscontroles gebeurt risicogericht waarbij rekening wordt gehouden met de ervaringen bij de bedrijven in de afgelopen jaren. Afhankelijk van onder andere het naleefgedrag, klachten en bedrijfsmeldingen extra toezicht uitgevoerd waar dit nodig is.

Administratieve controle

Naast de fysieke controles houdt de ODMH ook administratief toezicht om onderzoek te doen naar de juistheid en betrouwbaarheid van door bedrijven beschikbaar gestelde informatie.

Hierbij werken we samen met andere handhavingpartners aan de optimalisering van het toezicht. De ODMH hanteert twee typen toezicht:

- Systeemtoezicht: hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de eigen beheerssystemen van een bedrijf.
- Informatiegestuurd toezicht: op basis van de beschikbare informatie bij de partners (bestuurs- en strafrecht, fiscaal) wordt de effectiviteit van toezicht verhoogd bij problemen die het domein van een enkel bevoegd gezag overstijgen.

Bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving

Bij de constatering van een overtreding wordt een optimale mix van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke instrumenten ingezet om de overtreding ongedaan te maken. De basis hiervoor is de landelijke handhavingstrategie. De ernst van de overtreding (milieu, veiligheid, gezondheid) en het gedrag van de overtreder (proactief, onverschillig, calculerend bewust, structureel negatief) zijn bepalend voor de te kiezen instrumentaria.

De ODMH heeft Boa's (bijzondere opsporingsambtenaren) in dienst. Zij worden ingezet op diepgaande strafrechtelijke onderzoeken op het gebied van milieuwetgeving. Daarnaast worden de Boa's in het kader van pilots ingezet voor het punitieve instrument 'bestuurlijke strafbeschikking'.

Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz)

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd gezag voor de handhaving in het kader van de Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz). De Omgevingsdienst Midden-Holland voert deze taak op het grondgebied van de hele provincie Zuid-Holland uit. Dit betekent dat jaarlijks de bad- en zweminrichtingen in Zuid-Holland worden gecontroleerd op hygiëne en veiligheid.

We houden toezicht op categorie A-zweminrichtingen (de openbare en de semi-openbare zwembaden), categorie B-zweminrichtingen (de peuterbaden) en categorie C- en D-zwemgelegenheden (de zwemgelegenheden in oppervlaktewater).

In het zwemseizoen (1 mei – 1 oktober) worden de buitenlocaties gecontroleerd. De waterkwaliteit wordt bewaakt aan de hand van monsters die de waterkwaliteitsbeheerders nemen en laten analyseren. De analyseresultaten worden aan de ODMH doorgegeven. De kwaliteit wordt door de ODMH bekend gemaakt via www.zwemwater.nl en de zwemwatertelefoon. Indien de kwaliteit niet in orde is, zijn er drie opties t.w. een waarschuwing, een negatief zwemadvies of, in ernstige gevallen, een zwemverbod.

Milieuvergunningen

Het team vergunningverlening van de ODMH behandelt aanvragen van milieuvergunningen en neemt zelf initiatief tot ambtshalve actualisering of intrekking van vergunningen als dat nodig is. Een milieuvergunning heeft tot doel om (economische) activiteiten te laten uitvoeren op een manier die milieuhygiënisch verantwoord is, die overlast voor omwonenden beperkt. Vergunningen voor vergelijkbare activiteiten worden op vergelijkbare wijze verleend, zodat sprake is van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid voor de ondernemers. Hierbij werken wij met een standaard voorschriftenpakket waarbij maatwerk tot de mogelijkheden behoort. De wettelijke procedure die wordt doorlopen, geeft omwonenden de gelegenheid inspraak uit te oefenen en tijdig kennis te nemen van de inhoud van de vergunning.

Duurzaamheid

De ODMH ondersteunt bij de uitvoering van duurzaamheidsprogramma's van onze deelnemende gemeenten. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het begeleiden van de energietransitie zoals het aardgasvrij maken van bestaande en nieuwe gebouwen, het stimuleren van duurzame energieopwekking en bij het verduurzamen van de gemeentelijke organisatie en vastgoed. Ook adviseert de ODMH bij het bouwen van woningen op normen ten aanzien van bijvoorbeeld de energieprestatiecoëfficiënt (EPC) en worden bedrijven gestimuleerd om bedrijfsgebouwen en –processen te verduurzamen. In het verlengde van duurzaamheid werkt de ODMH aan natuur- en milieueducatie. Hiervoor zetten wij het regionale Centrum voor Natuur- en Milieueducatie De Zwanebloem in. Kinderen in het basisonderwijs kunnen lessen op onze leszolder volgen en de ODMH verzorgt leskisten en lesmateriaal voor basisscholen. Tevens bestaat de mogelijkheid voor buitenlessen op locatie vlakbij de school.

Specialistische taken

De ODMH voert alle milieutaken uit inclusief in- en externe advisering op het gebied van bodem, archeologie, geluid, lucht en externe veiligheid.

Bodem en Archeologie

De bodemwerkzaamheden leiden ertoe dat in de besluitvorming het bodem aspect van de openbare ruimte tijdens de inrichting en het beheer op de juiste wijze wordt meegewogen en meegenomen. Zo worden voorwaarden verbonden aan het al dan niet bouwen op ernstig verontreinigde grond. Medewerkers zien toe op het verantwoord toepassen van grond en op het behoud van archeologisch erfgoed. Hergebruik wordt gestimuleerd en bodemonderzoek tegen een scherpe prijs aangeboden. Ook heeft bodembeleid als doel zoveel mogelijk grond en bagger te hergebruiken zonder dat risico's optreden voor de gebruikers.

Geluid en Lucht

De meeste klachten die jaarlijks binnenkomen bij de ODMH hebben betrekking op geluid en lucht. Om die hoeveelheid klachten te verminderen en waar mogelijk te voorkomen voert de omgevingsdienst, bij voorkeur in een zo vroeg mogelijk stadium, bedrijfscontroles en metingen uit. Daarnaast adviseren wij op deze milieuthema's bij ruimtelijke ontwikkelingen en bij het verlenen van milieuvergunningen.

Ruimtelijke Ordening en Milieu (ROM), Ecologie en Externe veiligheid

Het cluster ROM adviseert en ondersteunt op milieugebied bij ruimtelijke plannen in regio Midden-Holland. In een zo vroeg mogelijk stadium brengt de ODMH de benodigde randvoorwaarden in kaart om ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Daarnaast is er aandacht voor de kansen om de kwaliteit van de leefomgeving te verhogen.

Bij externe veiligheid worden de plaatselijke risico's voor de omgeving tijdens de verschillende productiefases van gevaarlijke stoffen (produceren, behandelen of vervoer) in kaart gebracht. De risico's worden geobjectiveerd en de adviezen in het planvormingsproces van de regionale gemeenten meegenomen.

Kwaliteit uitvoering VTH taken

Vanuit de Wabo en vastgestelde kwaliteitsverordening hebben het college van B & W, respectievelijk Gedeputeerde Staten, jaarlijks de verplichting over de kwaliteit van de uitvoering van de VTH taken te rapporteren aan de gemeenteraad, respectievelijk Provinciale Staten.

Voor de taken die ondergebracht zijn bij de ODMH voldoen deze, zowel voor de kritieke massa als voor de processen, aan de kwaliteitscriteria 2.1 (de door samenwerkende overheden ontwikkelde standaard).

3.3 Wat gaat het kosten?

Het begrotingstotaal van het programma milieu bedraagt € 9.611.159. De complete begroting voor het jaar 2020 ziet er als volgt uit:

Programmabegroting 2020	Milieu
Baten	
Contractuele bijdragen	-12.089.639
Overige bijdragen	-6.500
Projectbaten	-1.380.074
Onttrekking reserves	-44.215
Totaal Baten	-13.520.428
Lasten	
Personeelskosten	7.834.204
Apparaatskosten	263.243
Directe productkosten	80.332
Projectlasten	1.424.289
Financieringslasten	0
Dotatie reserves	9.091
Totaal lasten	9.611.159
Saldo baten en lasten	-3.909.269

Voor de gemeentelijke en provinciale bijdragen voor het programma milieu wordt verwezen naar bijlage 1.

4 Programma bouw- en woningtoezicht

Sinds enkele jaren voert de ODMH naast de milieutaken ook taken op het gebied van bouw- en woningtoezicht en ruimtelijke ordening (BWT-taken) uit voor de gemeenten Bodegraven Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas. De afdeling BWT van de ODMH heeft een duidelijke opdrachtmissie: BWT ziet namens de aangesloten gemeenten toe op de veilige bouw en het toegestane gebruik van gronden en bouwwerken. Wij doen dat door vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering op het gebied van bouwregelgeving en ruimtelijke ordening. De taken worden uitgevoerd door de Afdeling Bouw- en woningtoezicht, die is opgebouwd uit drie teams (Team Juridisch en Plantoetsing, Team Toezicht en Handhaving en Team Vergunningverlening).

4.1 Wat willen we bereiken?

De programmabegroting van de omgevingsdienst is gebaseerd op een inschatting van het aantal uren dat geleverd gaat worden aan de deelnemende gemeenten en de bijdrage van de provincie. Deze inschatting voor de gemeenten is gemaakt door het te verwachten aantal producten per gemeente te vermenigvuldigen met het aantal uren dat er gemiddeld aan een product besteed wordt (kental). Waar geen kental wordt gehanteerd, zal een inschatting worden gemaakt op urenbasis (maatwerk), de realisatie van het maatwerk wordt tweemaandelijks besproken met onze deelnemende gemeenten. Bij de bepaling van het te verwachten aantal producten is rekening gehouden met de nieuwe ontwikkelingen in het gehele werkveld van de omgevingsdienst en met de realisatiecijfers van de voorgaande jaren.

De ODMH voert voor vier gemeenten de taken op het gebied van bouw- en woningtoezicht uit. Door de overdracht van de BWT-taken van gemeenten aan de ODMH wordt een betere dienstverlening aan ondernemers en inwoners mogelijk. De bundeling van kennis en taken leidt bovendien tot meer specialisme en minder kwetsbaarheid in de dienstverlening. De kwaliteit zal ook verbeteren door een meer eenduidige wijze van vergunningverlening, toezicht en handhaving in de regio.

4.2 Wat gaan we daar voor doen?

De programmabegroting van de afdeling BWT is gebaseerd op een inschatting van het aantal uren dat geleverd zal worden aan de deelnemende gemeenten en de provincie. Deze uren worden bepaald door het te verwachten aantal producten, zoals vergunningen en toezichtbezoeken, te vermenigvuldigen met de kentallen.

Voor producten die vanwege hun aard of omvang niet geschikt zijn om op grond van de kentallen af te rekenen, zoals het voeren van vooroverleg op grond van conceptaanvraag en het afhandelen van principeverzoeken tot vaststelling van de vergunbaarheid, vindt een inschatting plaats van het benodigd aantal uren per jaar en een nacalculatie op daadwerkelijk gemaakte uren na afronding van het product. Dit geldt ook voor het product 'Minnelijk traject bij handhavingszaken en bezwaarprocedures inclusief mediation'. Ook kunnen voor producten op offertebasis aparte afspraken met de gemeente gemaakt worden (maatwerk) waarbij de afrekening eveneens geschiedt op basis van de daadwerkelijk gemaakte uren na afronding van het product. De 'regionale uren' algemene taken van de omgevingsdienst bestaande uit het organisatorisch inrichten en operationeel hebben van een klantencontactcentrum voor de gemeenten (frontoffice), het delen van gebiedskennis of datamanagement en het up-to-date houden van modellen worden gebundeld in een regionaal budget en verdeeld op basis van inwoneraantal.

Voor de vier gemeenten die hun BWT-taken hebben overgedragen aan de ODMH, handelen wij de aanvragen en het toezicht op de vergunning ingevolge van de Omgevingswet af. Een omgevingsvergunning kan op meerdere activiteiten betrekking hebben, zoals bouwen, slopen, kappen, reclame, aanleg, inritten en brandveilig gebruik. Het uitvoeringskader voor vergunningverlening is uitgewerkt in de Nota vergunningverlening BWT 2017 – 2020. Op grond van beleidsplannen en uitvoeringsplannen wordt, aan de hand van de gemeentelijke criteria, bepaald welk toezichtniveau noodzakelijk is per verleende omgevingsvergunning of activiteit. Vervolgens worden op basis van het vastgestelde toezichtniveau één of meerdere controles uitgevoerd en wordt een rapportage opgesteld van de controles. Naast toezicht voert de ODMH ook de handhaving uit. Handhaving is erop gericht om illegale situaties te beëindigen. Het omvat onder meer het versturen van een voorwaarschuwing of een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom of bestuursdwang, en het stilleggen van werkzaamheden. De ODMH beschikt hiervoor onder meer over handhavingsjuristen, Boa's (bijzondere opsporingsambtenaren), inspecteurs en toezichthouders. Inzake het uitvoeringskader voor toezicht en handhaving verwijzen we naar de landelijke handhavingsstrategie die verder is uitgewerkt in de gemeentelijke Nota's Handhavingsbeleid.

Naast het behandelen van de aanvragen voor vergunningen en uitvoeren van het toezicht en handhaving, voert de ODMH ook andere Wabo-gerelateerde werkzaamheden uit die samenhangen met BWT-activiteiten. Het gaat dan onder meer om:

- informatieverstrekking over procedures en criteria;
- bouwplantoetsing inclusief het geven van juridisch advies bij bestemmingsplanwijzigingen;
- advies over het restaureren of verbouwen van monumenten;
- (coördinatie van) de toetsing van constructieberekeningen en –tekeningen;
- het opstellen van rapportages en brieven ten aanzien van de constateringen bij toezichtbezoeken;
- het opsporen van illegale Wabo-gerelateerde activiteiten en het rapporteren hierover;
- advisering t.a.v. asbesthandhaving, het beoordelen van asbestinventarisatierapporten en het begeleiden van asbestonderzoeken;
- bezwaar- en beroepschriften en overige juridische procedures die verband houden met de BWT-taken (het opstellen van verweerschriften, om de vertegenwoordiging tijdens hoorzittingen in bezwaar- en beroepzaken en om het opstellen van besluiten op bezwaar);
- afhandeling van verzoeken om planschade voor de gemeente Gouda.

Ook beschikt de ODMH over een wachtdienst die bouwgerelateerde voorvallen afhandelt, en worden in het kader van de rampenbestrijding onder meer de teams Bouwbeheer en Milieubeheer bemenst.

Waar nodig voeren onze medewerkers het overleg met betrokken partijen zoals gemeenten, welstands- en monumentencommissies, de regionale brandweer en de waterschappen ten behoeve van bovenstaande werkzaamheden en taken.

De niet-Wabo gerelateerde zaken in bezwaar- en beroepsprocedures, alsmede juridische advies voor de niet Wabo-taken blijven bij de gemeenten (met uitzondering van de afhandeling van verzoeken om planschade voor de gemeente Gouda).

De inning van de leges is en blijft een verantwoordelijkheid van de betreffende gemeente. Wel wordt de benodigde informatie voor de legesinning, zoals NAW-gegevens, de opgegeven bouwkosten en de hoogte van de op te leggen legesaanslag door de ODMH geleverd.

Voor de VTH-taken (Vergunning, Toezicht en Handhaving) op het gebied van bouw- en woningtoezicht voldoet de Omgevingsdienst aan de landelijke kwaliteitscriteriaceria. Door het samenvoegen van de BWT formatie uit Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas is sprake van een bundeling van kennis en kunde en kan goede dienstverlening gerealiseerd worden.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Het wetsvoorstel Kwaliteitsborging voor het Bouwen is 21 februari 2017 aangenomen door de Tweede Kamer en doorgestuurd naar de Eerste Kamer. Op 11 juli 2017 heeft de Eerste Kamer besloten om – op verzoek van de toenmalige minister Plasterk - de stemming over de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen uit te stellen. Op 17 januari 2019 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken een Bestuursakkoord gesloten met de VNG ten aanzien van het wetsvoorstel. In het Bestuursakkoord, dat volgens de Minister verwerkt moet worden in de AMvB behorend bij de wet, staat onder meer dat de kwaliteitsborger niet wordt ingezet ter vervanging van het bevoegd gezag, maar ter ondersteuning van de bouwer/aannemer. Toezicht op de bouw zal, volgens het Bestuursakkoord, bij het bevoegd gezag blijven, in iets gewijzigde vorm. De wet zal deel gaan uitmaken van de Omgevingswet en dus ook op 1 januari 2021 in werking treden.

Naar aanleiding van de hervatting van de behandeling van de wet (met Bestuursakkoord) in de Eerste Kamer zijn er door het CDA, D'66, PVV, PvdA en GroenLinks schriftelijke vragen gesteld aan de minister (brief van de commissie BiZa aan de minister van 8 maart 2019). Bij het CDA leidt met name de verruiming van de aansprakelijkheid van de aannemer tot grote zorgen.

Als de wet in werking treedt, zal een aantal kleinere bouwwerken 'bouwbesluittoetsvrij' worden. Dit wil zeggen dat ze wél vergunningsplichtig (kunnen) blijven op grond van de welstand of de ruimtelijke ordening, maar dat de vergunningaanvragen niet langer aan het Bouwbesluit worden getoetst. Het gaat dan bijvoorbeeld om een dakkapel aan de voorzijde van de woning, of een aanbouw die groter is dan op grond van het bestemmingsplan zou mogen. Dit deel van de wet zal waarschijnlijk als eerste in werking treden.

Het tweede aspect van de wet houdt in dat de toetsing van bouwplannen aan het Bouwbesluit voortaan overgelaten worden aan private partijen, in plaats van aan de ODMH namens de BWT-gemeenten. Hiervoor moet eerst een Toelatingsorganisatie worden ingesteld om de instrumenten toe te laten. Door marktpartijen worden nu al instrumenten (methodes) ontwikkeld voor de kwaliteitsbewaking. Die instrumenten worden, na toelating door de Toelatingsorganisatie, door kwaliteitsborgers gebruikt om te controleren of de aannemer het werk zo uitvoert dat het bouwwerk bij oplevering voldoet aan de bouwtechnische eisen uit het Bouwbesluit. Voor de bouwwerken zal de ODMH wel de vergunningaanvragen voor welstand en strijdigheid bestemmingsplan blijven toetsen. In deze programmabegroting wordt in de meerjarenbegroting indicatief rekening gehouden met de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.

Over de vraag of het toezicht ook (volledig) overgelaten wordt aan private partijen, is naar aanleiding van het Bestuursakkoord onduidelijkheid ontstaat.

Kwaliteit uitvoering VTH taken

Vanuit de Wabo en vastgestelde kwaliteitsverordening hebben het college van B&W, respectievelijk Gedeputeerde Staten, jaarlijks de verplichting over de kwaliteit van de uitvoering van de VTH taken te rapporteren aan de gemeenteraad, respectievelijk Provinciale Staten.

Voor de taken die ondergebracht zijn bij de ODMH voldoen deze, zowel voor de kritieke massa als voor de processen, aan de kwaliteitscriteria 2.1 (de door samenwerkende overheden ontwikkelde standaard).

4.3 Wat mag het kosten?

Het begrotingstotaal van het programma bouw- en woningtoezicht bedraagt € 3.685.458. De complete begroting voor het jaar 2020 ziet er als volgt uit:

Programmabegroting 2020	Bouw- en Woningtoezicht
Baten	
Contractuele bijdragen	-5.209.052
Overige bijdragen	-40.000
Projectbaten	-166.659
Onttrekking reserves	0
Totaal Baten	-5.415.711
Lasten	
Personeelskosten	3.366.666
Apparaatskosten	121.370
Directe productkosten	30.763
Projectlasten	166.659
Financieringslasten	0
Dotatie reserves	0
Totaal lasten	3.685.458
Saldo baten en lasten	-1.730.253

Voor de gemeentelijke bijdragen voor het programma bouw- en woningtoezicht wordt verwezen naar bijlage 1.

5 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

5.1 Overhead

Als gevolg van het vernieuwde BBV wordt de overhead met ingang van begrotingsjaar 2018 apart gepresenteerd. De inhoudelijke programma's milieu en bouw- en woningtoezicht bevatten geen kosten en opbrengsten van overhead meer.

In het vernieuwde BBV wordt overhead gedefinieerd als 'Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces'.

Overhead bestaat in elk geval uit:

1. Leidinggevendend primair proces (hiërarchisch). Projectleiding valt hier buiten. Het betreft alle hiërarchische leidinggevendend in het primair proces. Zij hebben een personele verantwoordelijkheid waaronder het voeren van functioneringsgesprekken. Niet: projectleiding en coördinatoren.
2. Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie. Het betreft functies als controllers, financieel adviseurs en specialisten, planning & control, financiële verantwoording, administratieve organisatie, risicomanagement, (EDP) auditing, interne kwaliteitszorg, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
3. P&O / HRM. Het betreft salarisadministratie, P&O / HRM advies, organisatie- en formatieadvies, OR-ondersteuning, mobiliteitscentrum, coaching, leren en ontwikkelen, bedrijfsmaatschappelijk werk, ARBO, recruitment, arbeidsvoorwaarden, HR control. Het is exclusief opleidingen door P&O gegeven en gericht op de directe uitvoeringspraktijk.
4. Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement).
5. Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie (KCC). Het gaat om zowel interne als externe communicatie. Niet: projectcommunicatie en medewerkers die bij een projectbureau werken.
6. Juridische zaken. Het betreft juridische medewerkers die op de bedrijfsvoering afdeling werken of belast zijn met een bedrijfsvoeringstaak op een afdeling. Niet: afhandeling van bezwaar- en beroepschriften. Niet: juristen die primaire taken verrichten (bijv. vergunningverlening).
7. Bestuurszaken en bestuursondersteuning. Het betreft bestuursadviseurs en bestuursondersteuner, zijnde de ambtelijke ondersteuning en beleidsadvisering van de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders. Niet: raadsgriffie (behoort tot facilitering bestuursorganen, taakveld 0.1).
8. Informatievoorziening en automatisering (ICT). Het betreft medewerkers informatisering en automatisering, systeem-en netwerkbeheer, werkplekondersteuning, helpdesk, ontwikkeling ICT projectmanagement, technisch applicatiebeheer en functioneel applicatiebeheer dat door bedrijfsvoering medewerkers wordt gedaan (het is exclusief functioneel beheer ten behoeve van primaire proces systemen).
9. Facilitaire zaken en Huisvesting. Het is inclusief receptie, beveiliging en catering en gebouwenbeheerders.
10. DIV. Het betreft medewerkers die kaders stellen en richtlijnen ontwikkelen, zich bezighouden met expertise-ontwikkeling, adviseren bij procesinrichting en –aansluitingen op e-depot, DMS inrichten en beheren, zich bezighouden met postregistratie en e-depot, archiefonderzoeken en coördineren (niet zijnde leidinggevende), fysieke en digitale documenten verwerken, vernietigen en overbrengen en fysiek en digitaal archief opbouwen en beheren.

11. Managementondersteuning primair proces. Het betreft secretariaten, office management en management assistentie in het primair proces.

Bovenstaande indeling kan terug gebracht worden tot de volgende uitgangspunten als men naar de gehele organisatie kijkt.

- Directe kosten zoveel mogelijk direct toerekenen aan de betreffende taakvelden.
- Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren derhalve tot de overhead. Wanneer deze ondersteunende taken worden uitbesteed, behoren de uitbestedingskosten bedrijfsvoering tot de overhead (bijvoorbeeld uitbesteding salarisadministratie).
- Sturende taken vervuld door hiërarchisch leidinggevenden behoren tot de overhead. De bijbehorende loonkosten behoren ondeelbaar tot de overhead.
- De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

Specifiek voor de ODMH kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

- De afdeling Bedrijfsvoering wordt toegerekend aan de overhead met uitzondering van het cluster Functioneel Applicatiebeheer, welke de systemen van het primair proces in beheer heeft.
- De huisvestingslasten zijn overhead met uitzondering van de kosten die gemaakt worden voor de Zwanebloem.
- Alle loonkosten van MT-leden en teamleiders van de afdelingen milieu en BWT behoren tot de overhead.
- Alle loonkosten van de bedrijfskundige en communicatiemedewerkers behoren tot de overhead.
- De juristen op het gebied van milieu en BWT behoren tot het primair proces. Juristen op het gebied van P&O behoren tot de overhead.
- Beleidsadvisering op het gebied van milieu en BWT behoort tot het primair proces.

5.2 Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 is de Wet Modernisering Vennootschapsbelastingplicht Overheidsondernemingen in werking getreden. Ondersteund door een fiscalist van Deloitte heeft de ODMH onderzocht welke gevolgen deze wet heeft voor de dienst. Geconcludeerd is dat de ODMH aangemerkt wordt als ondernemer in de zin van de wet voor een beperkt aantal van haar aanvullende taken. Niet voor de primaire taken voor milieu en BWT. Omdat op deze aanvullende taken geen winst behaald wordt, is de ODMH volledig vrijgesteld van aangifte én van de administratieve rompslomp die daarbij komt kijken. Om ook in de toekomst gevrijwaard te blijven van aangifte, moet de ODMH deze en eventuele nieuwe taken blijven monitoren.

5.3 Onvoorzien

De ODMH heeft net als voorgaande jaren geen post onvoorzien opgenomen in haar begroting.

5.4 Wat mag het kosten?

Het begrotingstotaal van de overhead bedraagt € 6.194.831. De complete begroting voor het jaar 2020 ziet er als volgt uit:

Programmabegroting 2020	Overhead
Baten	
Contractuele bijdragen	0
Overige bijdragen	-447.566
Projectbaten	0
Onttrekking reserves	-107.743
Totaal Baten	-555.309
Lasten	
Personeelskosten	3.771.061
Apparaatskosten	2.305.834
Directe productkosten	0
Projectlasten	0
Financieringslasten	117.937
Dotatie reserves	0
Totaal lasten	6.194.831
Saldo baten en lasten	5.639.522

6 Paragrafen

Artikel 26 van het BBV schrijft voor dat het volgende zevental paragrafen wordt opgenomen in de programmabegroting.

6.1 Lokale heffingen

De paragraaf betreffende de lokale heffingen is voor het ODMH niet van toepassing.

6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen dient te omvatten:

- a. Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover het ODMH beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- b. Een inventarisatie van de risico's, waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Hierbij dient bijvoorbeeld te worden gedacht aan risico's in het kader van organisatieontwikkelingen, rechtmatigheid, garantieverplichtingen, voldoen aan formele voorschriften met betrekking tot de uitvoering van regelingen door het ODMH;
- c. Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan.

Weerstandsvermogen

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de ODMH in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Een buffer is daarom wenselijk. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting.

In de regeling voor de ODMH is bepaald dat de kosten, die niet uit andere inkomsten kunnen worden gedekt, ten laste van de deelnemende organisaties komen. Dat impliceert dat de financiële gevolgen van risico's, die niet binnen de begroting van de ODMH kunnen worden opgevangen, uiteindelijk ten laste van de deelnemende organisaties zullen worden gebracht. Deze bepaling zou tot de opvatting kunnen leiden, dat het voor de ODMH niet nodig is om over weerstandscapaciteit te beschikken.

Daartegen staan de volgende argumenten:

- De ODMH is zelfstandig rechtspersoon met eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden.
- Het is onwerkbaar voor de ODMH (en voor de provincie en gemeenten) als de ODMH zich voor iedere tegenvaller tot hen moet wenden, met het verzoek om een (incidentele of structurele) verhoging van de bijdrage.

Weerstandscapaciteit

Wanneer een risico zich voordoet, welke niet kan worden opgevangen in de reguliere exploitatie, zal in eerste instantie een beroep gedaan worden op de weerstandscapaciteit.

Tot de aanwezige weerstandscapaciteit kunnen worden gerekend (in volgorde van aanspreken bij het voordoen van een risico):

1. Algemene reserve
2. Verhoging jaarlijkse bijdrage
3. Verzilveren eventuele stille reserves

De hoogte van de weerstandscapaciteit op basis van de geprognosticeerde standen is als volgt:

Algemene reserve: € 1.402.500 (geprognosticeerde stand per begin 2020)

De omvang van het weerstandsvermogen van de ODMH is gerelateerd aan de risico's die de organisatie loopt. Deze risico's zijn begin 2019 opnieuw in kaart gebracht en ook financieel vertaald. Om aan te sluiten bij algemeen aanvaarde grondslagen is hierbij gebruik gemaakt van NARIS, de methodiek van het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR). De uitkomsten van de risicoanalyse zijn meegenomen in de Nota Weerstandsvermogen & Risicomanagement 2018.

De uitgevoerde risico-inventarisatie inclusief kwantificering is een logische basis voor het bepalen van het gewenste weerstandsvermogen. De in NARIS uitgevoerde risicosimulatie levert de volgende tabel met de bij de zekerheidspercentages behorende bedragen voor het benodigde weerstandsvermogen op:

Zekerheidspercentage	Bedrag
10%	€ 458.735
25%	€ 637.050
50%	€ 893.931
75%	€ 1.233.552
80%	€ 1.334.999
90%	€ 1.620.368
95%	€ 1.882.378
99%	€ 2.432.756

Uitgaande van het door het NAR geadviseerde zekerheidspercentage van 90% wordt het gewenste weerstandsvermogen op basis van deze risico-inventarisatie bepaald op € 1.601.240.

Conform de wens van het algemeen bestuur om het weerstandsvermogen van de ODMH te compartimenteren in een BWT- en een milieudeel, wordt het weerstandsvermogen in 2 delen gesplitst. Voor deze splitsing wordt de verhouding in risico's tussen BWT en milieu als verdeelsleutel gehanteerd: 13% voor BWT en 30% voor milieu. Ook de overheadrisico's van in totaal 57% worden in die verhouding verdeeld. Het gewenste gecompartmenteerde weerstandsvermogen ziet er dan als volgt uit:

Gewenst weerstandsvermogen	
Aandeel BWT	€ 489.879
Aandeel milieu	€ 1.130.489
Totaal	€ 1.620.368

Het streefsaldo van het weerstandsvermogen bedraagt dus € 1.620.368. De aanwezige weerstandscapaciteit bedraagt op 1 januari 2020 naar verwachting € 1.402.500. Geconcludeerd kan worden dat de berekende aanwezige weerstandscapaciteit 86,6% van het gewenste weerstandsvermogen bedraagt.

Ondanks het gecompartmenteerde weerstandsvermogen behoudt de ODMH één algemene reserve. Deze wordt dus niet feitelijk gesplitst, maar slechts gelabeld conform de risico-inventarisatie.

Kengetallen

Op grond van een ministeriële regeling moeten met ingang van de programmabegroting 2017 de volgende financiële kengetallen weergegeven worden.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Verslag 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
netto schuldquote	17,3%	10,0%	15,8%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	17,3%	10,0%	15,8%
solvabiliteitsratio	23,9%	17,1%	21,0%
structurele exploitatieruimte	2,9%	0,0%	0,0%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
netto schuldquote	14,7%	13,7%	12,6%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	14,7%	13,7%	12,6%
solvabiliteitsratio	20,1%	20,2%	20,2%
structurele exploitatieruimte	0,0%	0,5%	0,5%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Normaliter ligt de netto schuldquote tussen 0% en 90%. Pas bij 100% wordt de kritische norm bereikt. De ODMH voldoet dus ruim aan de norm. Het corrigeren voor alle verstrekte leningen wijzigt de netto schuldquote niet. De ODMH verstrekt immers geen leningen.

Solvabiliteit gaat over de vraag of een organisatie in staat is om aan alle financiële verplichtingen te voldoen. Het solvabiliteitsratio schommelt tussen 17,1% en 23,9% als gevolg van het afnemen van de omvang van de bestemmingsreserves. De ODMH is in staat aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Uit de resultaten blijkt dat de structurele baten en lasten van de ODMH nagenoeg gelijk zijn, hetgeen een financieel gezonde situatie weergeeft.

De kengetallen voor de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn niet van toepassing op de ODMH.

6.3 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf dient inzicht te worden gegeven in de realisatie van het beleid ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties ten opzichte van de begroting. Het gaat hierbij tevens om het verlangde onderhoudsniveau, de (lange termijn) onderhoudsplanning voor alle belangrijke activa en het voorzieningenbeleid ter zake.

Begin 2015 heeft de ODMH het Midden-Hollandhuis overgenomen van het ISMH. Onderdeel van de aankoop is de overname van de voorziening Meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Deze voorziening is

bedoeld om de lasten van het grote onderhoud aan het Midden-Hollandhuis gelijkmatig te verspreiden over de begrotingsjaren. Ultimo 2018 bedroeg deze voorziening bijna € 778.000.

Na de afronding van de verbouwing van het Midden-Hollandhuis is eind 2015 een nieuw MJOP opgesteld. De jaarlijkse bijdrage aan de voorziening bedraagt circa € 98.000. de geraamde onttrekkingen zijn gedurende de begrotingsperiode 2020 – 2023 respectievelijk € 102.000, € 132.000, € 130.000 en € 83.000.

6.4 Financiering

In deze paragraaf dient de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille te worden opgenomen. In de vergadering van het algemeen bestuur van de ODMH van 13 december 2012 is het Treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut wordt de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het statuut maakt een objectieve en transparante verantwoording vooraf en achteraf mogelijk.

Jaarlijks wordt zowel in de begroting als in de jaarrekening een treasuryparagraaf opgenomen. In deze paragraaf worden de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van de treasury vastgelegd.

In het kort wordt de huidige situatie weergegeven met betrekking tot een aantal aandachtspunten:

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan in welke mate in de financiering van investeringen mag worden voorzien in de vorm van kortlopende middelen. Volgens de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) bedraagt de kasgeldlimiet 8,2 % van het totaal van de (primitieve) begroting ad bijna € 19,6 miljoen, ofwel ruim € 1,6 miljoen.

De confrontatie van de kasgeldlimiet aan de netto vlottende schuld vindt per kwartaal plaats.

Geldstromenbeheer

De kosten van het geldstromenbeheer hebben wij beperkt door gebruik te maken van het “pakket geïntegreerde dienstverlening” van de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG). Het betalingsverkeer is zoveel mogelijk uitgevoerd door de BNG. Vanaf december 2013 heeft de overheid het schatkistbankieren voor o.a. de gemeenschappelijke regelingen verplicht gesteld. Het nadeel van deze verplichting is dat er nauwelijks nog rendement behaald kan worden op (tijdelijk) overtollige middelen.

De ODMH heeft bezit geen aandelen en financiële derivaten.

Renterisicobeheer

Bij het aantrekken van langlopende financiering stelt de wet Fido een norm waaraan het renterisico van de langlopende opgenomen leningen als geheel moet voldoen. Deze norm wordt aangeduid als de renterisiconorm en bedraagt 20% van het begrotingstotaal. De aflossingen en renteherzieningen van de bestaande leningenportefeuille mogen jaarlijks deze norm niet overschrijden. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal van € 19,6 miljoen ofwel € 3,9 miljoen.

De toetsing van het renterisico aan de norm laat zien dat de ODMH binnen de norm blijft. De berekening van deze toetsing is als volgt:

Renterisico's

Renteherzieningen 2020	-
Aflossingen 2020	191
Renterisico 2020	191

Berekening renterisiconorm

Begrotingstotaal 2020	19.491
Percentage conform regeling	20%
Renterisiconorm 2020	3.898

Toetsing renterisico aan norm

Renterisico	191
Renterisiconorm	3.898
Onderschrijding	3.707

Bedragen x € 1.000,-

Financiering

Tegelijk met het pand heeft de ODMH de bijbehorende geldlening van het ISMH overgenomen. Op 1 januari 2020 bedraagt deze geldlening € 3.163.884. De lening is annuïtair en het rentepercentage bedraagt sinds 1 juli 2013 3,62% met een rentevastperiode van 10 jaar.

Omdat de ODMH de jaarprogramma's elk kwartaal vooruit in rekening brengt, is verdere financiering van de exploitatielasten niet noodzakelijk.

Renteschema

Het vernieuwde BBV stimuleert een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente (harmonisering) en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de overheden met rente zijn omgegaan (transparantie). Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt uitgegaan van de (verwachte) werkelijke rentelasten.

De ODMH betaalt alleen rente over haar geldlening voor het pand en rekent deze toe aan het taakveld 0.5 Treasury. Het renteresultaat is nihil. In onderstaand schema is de toerekening aan het pand omschreven als projectfinanciering.

Renteschema	Bedrag
Externe lasten over de korte en lange financiering	117.937
Externe baten	0
Saldo rentelasten en rentebaten	117.937
Aan projectfinanciering toe te rekenen rente	117.937
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	117.937
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	0
Renteresultaat op het taakveld Treasury	0

6.5 Bedrijfsvoering

De afdeling Bedrijfsvoering levert diensten aan de overige afdelingen van de ODMH. Ook worden diensten aan de RDOG, Regio Midden-Holland en Omgevingsdienst NL geleverd. Dit gebeurt op basis van dienstverleningsovereenkomsten met genoemde organisaties.

De afdeling Bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van het programma. Het welslagen van het programma is mede afhankelijk van de doelmatigheid, transparantie en kwaliteit van de bedrijfsvoering. De externe dienstverlening is gebaat bij een goede interne bedrijfsvoering. De paragraaf bedrijfsvoering dient inzicht te geven in de stand van zaken en de realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Hierbij gaat het om de volgende onderwerpen:

Human Resource (HR):

Tot de reguliere taken van HR behoren onder andere het HR-beleid, werving en selectie, advisering en de personeels- en salarisadministratie.

Financieel beheer en Administratieve organisatie:

Bij de vaststelling van de Financiële Verordening artikel 212 Gemeentewet en Controle verordening artikel 213 Gemeentewet is bepaald wanneer afzonderlijke nota's moeten worden geactualiseerd:

- reserves en voorzieningen	iedere 4 jaar;
- tarieven	op verzoek van algemeen bestuur;
- weerstandsvermogen en risicomanagement	iedere 4 jaar;
- onderhoud kapitaalgoederen en gebouwen	iedere 4 jaar;
- bedrijfsvoering	iedere 4 jaar.

Facilitaire zaken:

Tot de facilitaire taken behoren inkoop, receptie- en reproductie werkzaamheden. Ook zorgt dit cluster voor het beheer van het pand aan de Thorbeckelaan 5, het Midden-Hollandhuis.

Informatisering en automatisering:

Wettelijke voorschriften maken het in toenemende mate noodzakelijk om efficiënt en met hoge kwaliteit te werken. Steeds meer informatie dient toegankelijk te zijn voor burgers, bedrijven en organisaties.

Deze ontwikkelingen vereisen moderne ICT-apparatuur en hoge beschikbaarheid. Er wordt daarom gewerkt aan en geïnvesteerd in digitalisering van werkprocessen.

Digitale informatievoorziening:

De afdeling DIV zorgt binnen de ODMH voor de (digitale) informatievoorziening.

6.6 Verbonden partijen

De ODMH heeft geen verbonden partijen (een privaats- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeenschappelijke regeling een bestuurlijk én een financieel belang heeft). De relatie tussen de ODMH en de deelnemende provincie en gemeenten valt niet onder deze noemer.

6.7 Grondbeleid

De verplichte paragraaf Grondbeleid is niet van toepassing voor de ODMH.

7 Vaststelling begroting van baten en lasten 2020 - 2023

Het algemeen bestuur van de omgevingsdienst Midden-Holland,

- gezien het voorstel van het dagelijks bestuur van 6 juni 2019,
- gezien de toezending van de ontwerpbegroting aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten van de Provincie Zuid-Holland, acht weken voor de vaststelling in het algemeen bestuur,

BESLUIT:

De programmabegroting van baten en lasten voor de jaren 2020 – 2023 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 20 juni 2019.

De secretaris,

De voorzitter,

... ..

... ..

Bijlagen

Bijlage 1: Bijdragen 2020

Organisatie	Alphen aan den Rijn		Bodegraven Reeuwijk		Gouda		Krimpenerwaard	
	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage
Milieu								
Regulier jaarprogramma	31.155	2.832.301	12.562	1.142.011	14.456	1.314.195	18.006	1.636.925
Intensivering duurzaamheid	1.215	110.456	910	82.728	1.420	129.092	1.085	98.637
EED-gelden	64	5.822	26	2.374	41	3.760	36	3.302
EML-gelden	201	18.293	79	7.142	122	11.096	110	10.017
Materieel budget								
Korting publicatiekosten								
EPRT								
Veiligheidsonderzoek waterbodems								
Incidentele bijdragen PZH								
Totaal milieu	32.635	2.966.871	13.577	1.234.255	16.039	1.458.143	19.238	1.748.882
Bouw- en woningtoezicht								
Regulier jaarprogramma			15.010	1.364.559	17.332	1.575.652		
Asbesttaken	985	89.546					750	68.183
BRIKS-advisering								
Totaal bouw- en woningtoezicht	985	89.546	15.010	1.364.559	17.332	1.575.652	750	68.183
Totaal	33.620	3.056.418	28.587	2.598.814	33.371	3.033.795	19.988	1.817.065

Organisatie	Provincie Zuid-Holland		Waddinxveen		Zuidplas		Totaal	
	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage	Uren	Bijdrage
Milieu								
Regulier jaarprogramma	33.291	3.026.485	8.229	748.098	14.787	1.344.286	132.486	12.044.302
Intensivering duurzaamheid			530	48.182	820	74.546	5.980	543.642
EED-gelden			17	1.522	27	2.498	212	19.277
EML-gelden			49	4.485	86	7.777	647	58.810
Materieel budget	n.v.t.	25.000					n.v.t.	25.000
Korting publicatiekosten	n.v.t.	30.000					n.v.t.	30.000
EPRT	n.v.t.	2.250					n.v.t.	2.250
Veiligheidsonderzoek waterbodems	n.v.t.	35.000					n.v.t.	35.000
Incidentele bijdragen PZH	n.v.t.	110.000					n.v.t.	110.000
Totaal milieu	33.291	3.168.735	8.825	802.287	15.720	1.429.108	139.325	12.808.281
Bouw- en woningtoezicht								
Regulier jaarprogramma			7.998	727.098	15.224	1.384.014	55.564	5.051.323
Asbesttaken							1.735	157.729
BRIKS-advisering	n.v.t.	50.000					n.v.t.	50.000
Totaal bouw- en woningtoezicht	n.v.t.	50.000	7.998	727.098	15.224	1.384.014	57.299	5.259.052
Totaal	33.291	3.218.735	16.823	1.529.385	30.944	2.813.122	196.624	18.067.333

Uurtarief 2020

€ 90,91

Toelichting intensivering duurzaamheid:

De bijdragen voor intensivering duurzaamheid zijn in 2018 buiten de jaarprogramma's om in rekening gebracht en in 2019 als aanvullende bijdragen in de jaarprogramma's opgenomen. Op bestuurlijk verzoek worden de bijdragen in 2020 structureel. De omvang ervan is gesteld op het niveau van 2019.

Toelichting EED-gelden:

Voor een deel (€ 25.025) zijn de EED-gelden in het reguliere jaarprogramma opgenomen. Het totale budget aan EED-gelden bedraagt in 2019 € 44.303. Vooralsnog wordt in de programmabegroting

2020 uitgegaan van hetzelfde bedrag. Als de werkelijke bijdrage van 2020 hoger of lager zijn, zullen de gemeentelijke bijdragen aangepast worden. Dit besluit wordt dan in de 1^e managementrapportage van 2020 (tevens begrotingswijziging) verwerkt.

Toelichting EML-gelden:

De EML-bijdragen 2019 bedragen in totaal voor de zes gemeenten € 58.810. Vooralsnog wordt in de programmabegroting uitgegaan van hetzelfde bedrag voor het jaar 2020. Als de werkelijke bijdragen van 2020 hoger of lager zijn, zullen de gemeentelijke bijdragen aangepast worden. Dit besluit wordt dan in de 1^e managementrapportage van 2020 (tevens begrotingswijziging) verwerkt.

Toelichting asbesttaken:

De asbesttaken maken onderdeel uit van de BWT-taken. Voor de 4 BWT-gemeenten zijn deze taken opgenomen in het reguliere jaarprogramma.

Bijlage 2: Provinciale bijdragen 2017 - 2020

Werkplan	2017		2018		2019	2020
	Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie	Begroot	Raming
Provinciale bijdrage	2.943.893	2.943.893	2.943.893	2.943.893	2.943.893	3.026.485
(uren)	(34.500)	(35.556)	(34.057)	(34.057)	(33.291)	(33.291)
materieel budget	25.000	4.439	25.000	7.299	25.000	25.000
creditering publicatiekosten	-	-	-	30.000-	30.000-	30.000-
Subtotaal	2.968.893	2.948.332	2.968.893	2.921.192	2.938.893	3.021.485
Aanvullende provinciale bijdragen						
- Werkplan Spoed en Nazorg	353.150	197.224	329.000	98.428	661.200	200.000
- Werkplan Bodembeheer Krimpenerwaard	572.995	495.306	158.220	73.161	-	-
- Financiële bijdrage BRIKS-advisering gemeenten	100.000	51.105	100.000	34.461	75.000	50.000
- E-PRTR	900	900	2.279	2.279	2.252	2.250
- Veiligheidsonderzoek waterbodems	55.000	33.372	55.000	35.253	55.000	35.000
Subtotaal	1.082.045	777.907	644.499	243.582	793.452	287.250
Incidentele bijdragen						
- Projectondersteuning Planstudie N207 zuid	19.199	19.199	19.449	19.449	19.897	20.000
- Voorbereiding omgevingswet	34.132	34.132	-	-	-	-
- Ondersteuning provinciale Nota VTH	4.267	4.267	-	-	-	-
- Energie(transitie)	25.599	25.599	25.932	25.932	-	25.000
- Inzet BOA op verzoek OM	-	-	64.830	64.830	22.108	-
- Handhaving verbod varende ontgassen	-	-	-	-	10.000	-
- Digitale dienstverlening	-	-	-	-	132.800	65.000
Subtotaal	83.197	83.197	110.211	110.211	184.805	110.000
Totale provinciale bijdrage voor het werkplan	4.134.135	3.809.436	3.723.603	3.274.985	3.917.150	3.418.735

Bijlage 3: Begroting op taakvelden

Taakveld	Omschrijving	Jaarrekening 2018		Begroting 2019		Begroting 2020	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1	Bestuur	22	-	24	-	24	-
0.4	Overhead	5.908	-429	6.335	-440	6.053	-448
0.5	Treasury	131	-	125	-	118	-
0.10	Mutaties reserves	9	-153	9	-149	9	-152
0.11	Resultaat van rekening van baten en lasten	292	-	-	-	-	-
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	165	-305	180	-313	171	-315
7.2	Riolering	409	-799	386	-624	424	-826
7.4	Milieubeheer	8.678	-11.927	8.882	-12.354	9.006	-12.335
8.3	Wonen en bouwen	4.278	-6.278	3.642	-5.703	3.685	-5.416
Totaal taakvelden		19.891	-19.891	19.583	-19.583	19.491	-19.492

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2021		Begroting 2022		Begroting 2023	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1	Bestuur	24	-	24	-	24	-
0.4	Overhead	5.886	-448	6.043	-448	5.900	-448
0.5	Treasury	111	-	-47	-	96	-
0.10	Mutaties reserves	9	-90	9	-47	9	-47
0.11	Resultaat van rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-	-
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	164	-304	163	-304	163	-304
7.2	Riolering	405	-795	403	-795	403	-795
7.4	Milieubeheer	8.600	-11.870	8.560	-11.870	8.560	-11.870
8.3	Wonen en bouwen	3.477	-5.170	3.477	-5.170	3.477	-5.170
Totaal taakvelden		18.675	-18.676	18.632	-18.633	18.632	-18.633

Alle bedragen x € 1.000